

Sygn. akt I.C 1029/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 marca 2021 roku

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Mirosław Krzysztof Derda
Protokolant:	Diana Bogdanowicz

po rozpoznaniu w dniu 15 marca 2021 roku w Suwałkach

na rozprawie

sprawy z powództwa Towarzystwa (...) SA w W.

przeciwko R. C.

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanego R. C. na rzecz powoda Towarzystwa (...) SA w W. kwotę 149.552,89 zł (sto czterdzieści dziewięć tysięcy pięćset pięćdziesiąt dwa złote 89/100) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 8 września 2019r. do dnia zapłaty, przy czym zaznacza, iż odpowiedzialność pozwanego ma charakter in solidum wraz z właścicielem lokalu położonego w W. na Placu (...), (...)-(...) W..

II. Zasądza od pozwanego R. C. na rzecz powoda Towarzystwa (...) SA w W. kwotę 15607 zł (piętnaście tysięcy sześćset siedem złotych), w tym kwotę 5400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

SSO Mirosław Krzysztof Derda

Sygn. akt I C 1029/19

UZASADNIENIE

Powód Towarzystwo (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł zasądzenie od pozwanego R. C. na rzecz powoda kwoty 149552,89 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 8 września 2019 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu.

Uzasadniając roszczenie podał, iż dochodzi regresu od sprawcy szkody na podstawie przepisu art. 828 kc.

Poszkodowany - L. P. w ramach swojej działalności prowadził w W., przy pl. (...) butik z ekskluzywną odzieżą męską. Korzystał on z lokalu na podstawie umowy najmu z dnia 7 października 2014 r. Był on wyłącznym przedstawicielem przedsiębiorstwa (...) na terenie Polski. W dniu 16 listopada 2016 r. w prowadzonym przez poszkodowanego butik, doszło do zanieczyszczenia odzieży pyłem ceglany, pochodzącym z sąsiedniego lokalu. Stanowiło to konsekwencję niezabezpieczenia otworów w ścianie działowej między dwoma lokalami, przez które przedostał się pył powstały w

trakcie prowadzonych tam prac polegających na piaskowaniu cegły. Zgodnie z umową zlecenia z dnia 10 listopada 2016 r., do wykonania tych prac oraz ich zabezpieczenia zobowiązany był R. C..

W wyniku powyższego zdarzenia uszkodzeniu uległa odzież przeznaczona do sprzedaży, którą poszkodowany zamierzał zbyć w zakresie działalności swojego przedsiębiorstwa. Przedsiębiorstwo (...), którego przedstawicielem na terenie Polski jest poszkodowany, wskazało, że w celu ochrony wizerunku marki, żaden uszkodzony przedmiot, nie może zostać wprowadzony na rynek i sprzedany przez kanały dystrybucyjne. Zastrzeżono, iż w przypadku otrzymania informacji o pojawieniu się jakiegokolwiek pojedynczego przedmiotu znajdującego się na liście uszkodzonych towarów, uznane zostanie to za akt działania na szkodę wizerunku przedsiębiorstwa. Co za tym idzie wskazano, iż podjęte wówczas zostaną działania prawne z żądaniem międzynarodowej reklamacji. W raporcie końcowym wskazano, iż szacowana wartość uszkodzonego towaru w takiej sytuacji wynosi 169946,47 zł.

Na podstawie umowy polisy z dnia 30 listopada 2015 r., powód w decyzji z dnia 14 grudnia 2016 r. przyznał i wypłacił odszkodowanie w kwocie 5000,00 zł, wskazując iż suma ta stanowi koszt czyszczenia ubrań. Jednak jak wskazano powyżej, przedsiębiorstwo, którego przedstawicielem był poszkodowany wykluczyło możliwość sprzedaży uszkodzonej odzieży. Naraziło to poszkodowanego dalszą szkodę.

Poszkodowany wystąpił z powództwem przeciwko powodowi. Wyrokiem z dnia 4 września 2018 r., Sąd Rejonowy w Białymstoku, VIII Wydział Gospodarczy, sygn. akt: VIII GC 1171/17, zasądził od powoda na rzecz poszkodowanego kwotę 75000 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 12000,00 zł od dnia 18 grudnia 2016 r., do dnia zapłaty oraz od kwoty 63000,00 zł od dnia 27 czerwca 2018 r. do dnia zapłaty. W wykonaniu postanowienia niniejszego wyroku, powód decyzją z dnia 25 października 2018 r. orzekł o wypłacie odszkodowania objętego niniejszym wyrokiem oraz wynikającego z zawartej ugody. Następnie powód po zaliczeniu na poczet odszkodowania już wypłaconej sumy w kwocie 5000 zł w oparciu o ugodę pozasądową wypłacił kwotę 144552,89 zł.

Ponieważ powód wypłacił odszkodowanie na rzecz poszkodowanego, który był ubezpieczony u powoda zgodnie z art. 828 kodeksu cywilnego roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przeszło z mocy prawa na ubezpieczyciela do wysokości zapłaconego odszkodowania tj. do kwoty 149552,89 zł.

Na podstawie art. 415 k.c., zgodnie z którym „kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia” odpowiedzialność za powstałą szkodę ponosi Pan R. C..

Mając na uwadze powyższe, w dniu 24 sierpnia 2019 r. powód wysłał pozwanemu wezwanie do zapłaty, w którym wyznaczył termin zapłaty kwoty 149552,89 zł, dochodzonej tytułem regresu, do dnia 7 września 2019 r. Powyższe wezwanie pozostało bez odpowiedzi. Następnie w dniu 10 września 2019 r., powód skierował do pozwanego kolejne wezwanie.

Naliczenie przez powoda odsetek ustawowych za opóźnienie w zapłacie należności wynika z art. 481 k.c. W wezwaniu z dnia 24 sierpnia 2019 r. powód oznaczył ostateczną datę spełnienia świadczenia na dzień 7 września 2019 r. Jako dzień wymagalności roszczenia powód uznał dzień 8 września 2019 r. zatem od tego dnia powodowi należą się odsetki.

Powód podał, iż w pierwszej kolejności sprawa została skierowana do Sądu cywilnego, a nie gospodarczego ze względu na fakt, iż pozwany wykonał usługę jako osoba fizyczna, a nie przedsiębiorca prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą, o czym świadczy treść umowy zlecenia, w której nie wskazano zarówno firmy pozwanego, jak i nr identyfikacyjnych typu NIP, REGON itp.

Ponadto zaznaczył, iż powód wypłacił odszkodowanie z polisy poszkodowanego, który objął swą działalność ubezpieczeniem.

Wskazywał, iż nie wystąpił z roszczeniem wobec właściciela lokalu, w którym prowadzono prace polegające na piaskowaniu. Właściciel lokalu powierzył bowiem pozwanemu jako profesjonalście wykonanie prac, zatem zwolnił się w ten sposób od odpowiedzialności. W umowie zlecenia załączonej do pozwu postanowiono, iż zleceniodawca

nie odpowiada za szkody wyrządzone przez zleceniobiorcę osobom trzecim, a nadto, iż zleceniobiorca nie wykonuje zlecenia pod kierownictwem zleceniodawcy, wykonuje je z zachowaniem należytej staranności i samodzielnie.

Skuteczne powierzenie czynności osobie trzeciej, które na podstawie art. 429 k.c. zwalnia od odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez przedsiębiorstwo trudniące się zawodowo wykonywaniem danych czynności, nie wyklucza jednak odpowiedzialności powierzającego za szkodę wyrządzoną jego własnym zaniedbaniem. Odpowiedzialność in solidum (określana też jako solidarność nieprawidłowa, niewłaściwa) występuje wówczas, gdy wierzyciel może dochodzić swojego świadczenia, najczęściej naprawienia szkody, od kilku osób, z których każda odpowiada za nie (tę samą szkodę) na podstawie odrębnego stosunku prawnego (różnych podstaw prawnych). Brak jest jednocześnie podstaw do przyjęcia solidarności, a każdy z dłużników zobowiązany jest do spełnienia całości świadczenia. Zaspokojenie świadczenia (roszczenia odszkodowawczego) przez jedną z osób odpowiedzialnych powoduje jego wygaśnięcie względem pozostałych dłużników, co jest naturalną konsekwencją okoliczności, że szkoda, którą poniósł poszkodowany jest jedna i ta sama, zatem wierzyciel może uzyskać tylko jedno odszkodowanie. Odpowiedzialność in solidum może zaistnieć przede wszystkim wówczas, gdy powstała szkoda była rezultatem niewykonania lub nienależytego wykonania kilku niezależnych od siebie umów, gdy została wyrządzona jedna szkoda, za którą odpowiada kilka osób na podstawie różnych reżimów odpowiedzialności. Najczęściej chodzi o zbieg odpowiedzialności deliktowej z wynikającym z innego źródła obowiązkiem naprawienia szkody (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 28 kwietnia 2017 r., sygn. I ACa 923/15). Uznać zatem należy, iż powód jako wierzyciel ma swoiste prawo wyboru podmiotu, przeciwko któremu wystąpi z powództwem.

Kurator nieznanego z miejsca pobytu pozwanego R. C. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie wynagrodzenia za reprezentację pozwanego zgodnie z regulacją przewidzianą w obowiązujących przepisach prawnych.

Wskazał, iż nie udało się ustalić miejsca pobytu pozwanego.

Zdaniem kuratora powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie, ponieważ nie wykazano, że właściciel lokalu w którym prowadzono prace zwolnił się z odpowiedzialności powierzając prace profesjonalście.

Jak wynika bowiem z art. 429 kc kto powierza wykonanie czynności drugiemu, ten jest odpowiedzialny za szkodę wyrządzoną przez sprawcę przy wykonywaniu powierzonej mu czynności, chyba że nie ponosi winy w wyborze albo że wykonanie czynności powierzył osobie, przedsiębiorstwu lub zakładowi, które w zakresie swej działalności zawodowej trudnią się wykonywaniem takich czynności. W aktach sprawy na karcie 30 i 30 v znajduje się umowa zlecenia, zawarta w dniu 10 listopada 2016 roku w W. pomiędzy firmą Plac (...) Sp. z o.o a R. C.. Z umowy wynika, iż firma Plac (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. zleciła pozwanemu wykonanie próby czyszczenia metodą piaskową ścian ceglanych w pomieszczeniu bezpośrednio przylegającym do pomieszczeń ubezpieczonego, a przeznaczonym na restaurację. W umowie pozwany występuje jako osoba fizyczna, a nie jako podmiot wykonujący działalność gospodarczą. Nadto, w końcowym oświadczeniu, R. C. oświadczył, iż jest jednocześnie zatrudniony w firmie (...) na 1/4 etatu na umowę o pracę.

Profesjonalistą jest osoba fizyczna, prawna albo jednostka organizacyjna, o której stanowi art. 33 1 k.c., prowadząca zawodowo taką działalność, która swoim zakresem obejmuje czynność powierzoną do wykonania (...), zaś pojęcie profesjonalisty w kontekście art. 429 k.c. należy rozumieć wąsko i odnosić je ściśle do zakresu wykonywanych czynności (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie I Wydział Cywilny z dnia 07 marca 2014 roku, sygn. akt: I ACa 1156/13). Powód w żaden sposób nie wykazał, aby R. C. był takim profesjonalistą.

Mając na względzie wprowadzone w art. 429 k.c. domniemanie tzw. winy w wyborze, a nadto fakt, iż R. C. nie był profesjonalnym podmiotem, należy stwierdzić, iż nie jest on odpowiedzialny w rozumieniu prawa cywilnego za szkodę z dnia 16 listopada 2016 roku.

Sąd ustalił, co następuje:

Znaczna część faktów między stronami była bezsporna. Przede wszystkim istnienie szkody, której doznał bezpośrednio poszkodowany i jej wielkość, a także fakt wypłaty odszkodowania przez powoda bezpośrednio poszkodowanemu.

Sporne pozostawało jedynie czy pozwany wykonując usługę piaskowania ścian działał jako profesjonalista i czy właściciel lokalu powierzając mu czynności zwolnił się z odpowiedzialności na powstałe z tego tytułu szkody wywołane osobom trzecim.

L. P. w ramach swojej działalności prowadził w W., przy pl. (...) butik z ekskluzywną odzieżą męską. Korzystał on z lokalu na podstawie umowy najmu z dnia 7 października 2014 r. Był wyłącznym przedstawicielem przedsiębiorstwa (...) na terenie Polski. W dniu 16 listopada 2016 r. w prowadzonym przez poszkodowanego butik, doszło do zanieczyszczenia odzieży pyłem ceglany, pochodzącym z sąsiedniego lokalu. Stanowiło to konsekwencję niezabezpieczenia otworów w ścianie działowej między dwoma lokalami, przez które przedostał się pył powstały w trakcie prowadzonych tam prac polegających na piaskowaniu cegły. Zgodnie z umową zlecenia z dnia 10 listopada 2016 r., do wykonania tych prac oraz ich zabezpieczenia zobowiązany był R. C..

W wyniku powyższego zdarzenia uszkodzeniu uległa odzież przeznaczona do sprzedaży, którą poszkodowany zamierzał zbyć w zakresie działalności swojego przedsiębiorstwa. Przedsiębiorstwo (...), którego przedstawicielem na terenie Polski jest poszkodowany, wskazało, że w celu ochrony wizerunku marki, żaden uszkodzony przedmiot, nie może zostać wprowadzony na rynek i sprzedany przez kanały dystrybucyjne. Zastrzeżono, iż w przypadku otrzymania informacji o pojawieniu się jakiegokolwiek pojedynczego przedmiotu znajdującego się na liście uszkodzonych towarów, uznane zostanie to za akt działania na szkodę wizerunku przedsiębiorstwa. Co za tym idzie wskazano, iż podjęte wówczas zostaną działania prawne z żądaniem międzynarodowej reklamacji. W raporcie końcowym wskazano, iż szacowana wartość uszkodzonego towaru w takiej sytuacji wynosi 169946,47 zł.

Właścicielem lokalu w którym prowadzono prace remontowe jest Plac (...) Spółka z o.o. w W.. Bezpośrednio poszkodowany skierował roszczenie nie wobec właściciela lokalu w którym prowadzono roboty czy też jego ubezpieczyciela, a wobec ubezpieczyciela z którym miał zawartą umowę ubezpieczenia mienia.

Na podstawie umowy polisy z dnia 30 listopada 2015 r., powód w decyzji z dnia 14 grudnia 2016 r. przyznał i wypłacił odszkodowanie w kwocie 5000,00 zł, wskazując iż suma ta stanowi koszt czyszczenia ubrań. Jednak jak wskazano powyżej, przedsiębiorstwo, którego przedstawicielem był poszkodowany wykluczyło możliwość sprzedaży uszkodzonej odzieży. Poszkodowany wystąpił z powództwem przeciwko powodowi. Wyrokiem z dnia 4 września 2018 r., Sąd Rejonowy w Białymstoku, VIII Wydział Gospodarczy, sygn. akt: VIII GC 1171/17, zasądził od powoda na rzecz poszkodowanego kwotę 75000 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 12000,00 zł od dnia 18 grudnia 2016 r., do dnia zapłaty oraz od kwoty 63000,00 zł od dnia 27 czerwca 2018 r. do dnia zapłaty. W wykonaniu postanowienia niniejszego wyroku, powód decyzją z dnia 25 października 2018 r. orzekł o wypłacie odszkodowania objętego niniejszym wyrokiem oraz wynikającego z zawartej ugody. Następnie powód po zaliczeniu na poczet odszkodowania już wypłaconej sumy w kwocie 5000 zł w oparciu o ugodę pozasądową wypłacił kwotę 144552,89 zł- dołączone akta sprawy gospodarczej wyrok k. 247, uzasadnienie k. 251-253.

Ponieważ powód wypłacił odszkodowanie na rzecz poszkodowanego, który był ubezpieczony u powoda zgodnie z art. 828 kodeksu cywilnego roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przeszło z mocy prawa na ubezpieczyciela do wysokości zapłaconego odszkodowania tj. do kwoty 149552,89 zł.

W dniu 24 sierpnia 2019 r. powód wysłał pozwanemu wezwanie do zapłaty, w którym wyznaczył termin zapłaty kwoty 149552,89 zł, dochodzonej tytułem regresu, do dnia 7 września 2019 r. Powyższe wezwanie pozostało bez odpowiedzi. Następnie w dniu 10 września 2019 r., powód skierował do pozwanej kolejne wezwanie- bezsporne.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z przepisem art. 828 § 1 kc jeżeli nie umówiono się inaczej, z dniem zapłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z

mocy prawa na ubezpieczyciela do wysokości zapłaconego odszkodowania. Jeżeli zakład pokrył tylko część szkody, ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem ubezpieczyciela.

W przedmiotowej sprawie podmiotem zobowiązanym do naprawienia szkody jest właściciel lokalu w którym prowadzono roboty (art. 433 kc), tj. Plac (...) Spółka z o.o. w W..

Zdaniem Sądu nie zostało wykazane, iż właściciel lokalu powierzył pozwanemu jako profesjonalście wykonanie prac i zwolnił się w ten sposób od odpowiedzialności za szkody wywołane osobom trzecim.

W umowie zlecenia załączonej do pozwu postanowiono, iż zleceniodawca nie odpowiada za szkody wyrządzone przez zleceniobiorcę osobom trzecim, a nadto, iż zleceniobiorca nie wykonuje zlecenia pod kierownictwem zleceniodawcy, wykonuje je z zachowaniem należytej staranności i samodzielnie.

Pozwany nie prowadził jednak działalności gospodarczej, pracował na ¼ etatu w zakładzie pracy, a umowę zlecenia wykonywał w imieniu własnym jako osoba fizyczna.

Dla zwolnienia osoby zlecającej wykonanie czynności z odpowiedzialności istotne są, zatem dwa fakty: zawodowy charakter działalności wykonawcy oraz przynależenie zleconej czynności do zakresu tej działalności. O tym, czy określona działalność ma charakter zawodowy nie decyduje to, czy jest ona wskazana w zakresie działalności ujawnionym w ewidencji, lecz kryteria takie, jak prowadzenie danej działalności w sposób stały, podporządkowanie regułom opłacalności i zysku lub zasadzie racjonalności gospodarowania, co z kolei oznacza założenie efektywności lub wydajności, prowadzenie na własny rachunek oraz uczestnictwo w obrocie gospodarczym (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 24 czerwca 2016 r., sygn. I ACa 5/16).

Powód nie wykazał przesłanek pozwalających na przyjęcie, iż właściciel lokalu w którym wyrządzono szkodę zwolnił się z odpowiedzialności.

Nie oznacza to, że bezpośredni sprawca szkody, który nie zabezpieczył należycie lokalu podczas robót, nie ponosi odpowiedzialności za powstałą szkodę. Odpowiedzialność pozwanego ma swoje źródło w przepisie art. 415 kc, zgodnie z którym kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia.

Fakty prowadzenia robót przez pozwanego i niezabezpieczenie lokalu przed wydobywaniem pyłów są bezsporne.

Oznacza to, że za powstałą szkodę odpowiedzialność ponosi też R. C..

Naliczenie przez powoda odsetek ustawowych za opóźnienie w zapłacie należności wynika z art. 481 k.c. W wezwaniu z dnia 24 sierpnia 2019 r. powód oznaczył ostateczną datę spełnienia świadczenia na dzień 7 września 2019 r. Jako dzień wymagalności roszczenia powód uznał dzień 8 września 2019 r. zatem od tego dnia powodowi należą się odsetki.

Odpowiedzialność in solidum (określana też jako solidarność nieprawidłowa, niewłaściwa) występuje wówczas, gdy wierzyciel może dochodzić swojego świadczenia, najczęściej naprawienia szkody, od kilku osób, z których każda odpowiada za nie (tę samą szkodę) na podstawie odrębnego stosunku prawnego (różnych podstaw prawnych). Brak jest jednocześnie podstaw do przyjęcia solidarności, a każdy z dłużników zobowiązany jest do spełnienia całości świadczenia.

Powód jako wierzyciel ma swoiste prawo wyboru podmiotu, przeciwko któremu wystąpi z powództwem.

W ocenie Sądu istniała zatem podstawa do zaznaczenia w wyroku jaki charakter ma powyższe zobowiązanie.

Spełnienie świadczenia przez właściciela lokalu zwolni pozwanego z odpowiedzialności wobec powoda do wysokości wypłaconego świadczenia.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie przepisu art. 98 kpc.

O wynagrodzeniu kuratora orzeczono na podstawie przepisu § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9.03.2018 r. w sprawie określenie wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz.U. poz. 536).

SSO Mirosław Krzysztof Derda